

VADĪBA

Lietuva ieviesīs eiro! Kas jāzina uzņēmējam?

02. decembris, 2014 / Zane Paeglīte, ZAB SORAINEN vecākā juriste sadarbībā ar Evaldas Dūdonis, ZAB SORAINEN Lietuvā zvērinātu advokātu

<http://www.ifinances.lv/lat/vadiba?doc=5735>

Zane Paeglīte

Foto: Elīna Kursīte

Lietuva no 01.01.2015. kļūs par eirozonas dalībvalsti un savu nacionālo naudas vienību – litus – aizstās ar eiro. Kas jāņem vērā tiem Latvijas uzņēmējiem, kam pieder daļas vai akcijas kapitālsabiedrībās Lietuvā?

Eiro ieviešanas pamatprincipi Lietuvā tika noteikti likumā par eiro ieviešanu, kas tika pieņemts 17.04.2014. Saistībā ar eiro ieviešanu tiek veikti grozījumi gan Lietuvas Civillikumā, gan arī virknē citu likumu, kas regulē kapitālsabiedrību, banku darbību, kā arī maksājumu veikšanu u.c. darījumus.

Likme, kāda ir noteikta Lietuvas litu apmaiņai pret eiro, ir:

1 EUR = 3,45280 LTL, jeb 1 lits ir 29 eiro centi.

Kapitālsabiedrību pamatkapitāla maiņa uz eiro

Līdzīgi, kā tas bija Igaunijā un Latvijā, arī Lietuvā reģistrētajām kapitālsabiedrībām būs jāizsaka pamatkapitāls un daļas / akcijas nominālvērtība no litriem uz eiro. Pāreju uz eiro varēs veikt, tikai sākot no 01.01.2015. Lietuvā atšķirībā no Latvijas nav noteikts pārejas periods jaundibināmām sabiedrībām, kad tās varētu pamatkapitālu noteikt eiro vēl pirms eiro ieviešanas. Tas nozīmē - ja šobrīd tiek dibināta kapitālsabiedrība Lietuvā, tad tās pamatkapitāls ir izsakāms litros un jaundibinātajai sabiedrībai pēc 01.01.2015. vajadzēs mainīt pamatkapitālu uz eiro.

Sākot ar 2015. gadu, Lietuvas kapitālsabiedrībām ir jāievēro šādi principi, izsakot pamatkapitālu eiro:

- gan sabiedrība ar ierobežotu atbildību (UAB), gan akciju sabiedrība (AB) pamatkapitālu izsaka eiro un eiro centos,
- mazākā iespējamā daļas / akcijas nominālvērtība gan UAB, gan AB gadījumā ir 1 eiro cents.

Minimālā nominālvērtība

Ja salīdzinām ar Latviju, tad Lietuvas likumdevēja lēmums samazināt minimālās nominālvērtības prasības līdz vienam eiro centam un piemērot šīs prasības gan UAB, gan AB ir maksimāli vienkāršojis procesu, kā pamatkapitāls ir izsakāms eiro. Katrā ziņā Lietuvas pieeja vismaz šajā ziņā šķiet *lietotājam draudzīgāka*.

Termiņš

Lietuvā ir noteikts 24 mēnešu termiņš, lai kapitālsabiedrības izteiktu savu pamatkapitāla un daļas / akcijas nominālvērtību no litiem uz eiro. Praktiski tas nozīmē, ka gadījumā, ja kapitālsabiedrība līdz 2017.gadam nebūs izteikusi pamatkapitālu eiro, tas var kalpot par pamatu administratīvā pārkāpuma lietas ierosināšanai pret Lietuvas kapitālsabiedrības izpilddirektoru.

Minimālā pamatkapitāla prasības

Līdz ar eiro ieviešanu tiek noteiktas šādas minimālā pamatkapitāla prasības:

- UAB – 2500 EUR,
- AB – 40 000 EUR.

Salīdzinot ar minimālā pamatkapitāla prasībām litos, līdz ar eiro ieviešanu Lietuvā kapitālsabiedrības dibināšanas izmaksas būs nedaudz zemākas. Tāpēc, ja nav īpašas steigas, nogaidot līdz 2015.gadam, kapitālsabiedrības dibināšanai var ietaupīt pāris simtus eiro, kā arī nav jāveic pamatkapitāla un daļas / akcijas nominālvērtības maiņa no litiem uz eiro.

Evaldas Dūdonis
Publicitātes foto

Salīdzinot minimālā pamatkapitāla prasības starp visām trim Baltijas valstīm, sabiedrības ar ierobežotu atbildību minimālais pamatkapitāls Lietuvā un Igaunijā ir zemāks nekā Latvijā, turpretim akciju sabiedrībām Lietuvā ir salīdzinoši visaugstākās pamatkapitāla prasības, tad seko Latvija, un viszemākās pamatkapitāla prasības ir Igaunijā (skat. tabulu).

Minimālā pamatkapitāla prasības Baltijas valstīs, EUR

Valsts	Sabiedrības ar ierobežotu atbildību	Akciju sabiedrības
Latvija	2800	35 000
Lietuva	2500	40 000
Igaunija	2500	25 000

Atvieglotā pamatkapitāla izteikšanas procedūra

Lai pamatkapitāla un daļas / akcijas nominālvērtību izteiktu no litiem uz eiro, kapitālsabiedrībām būs jāveic grozījumi statūtos. Līdzīgi, kā tas ir Latvijā, arī Lietuvas likumdevējs ir paredzējis atvieglotu procedūru statūtu grozīšanai tad, ja grozījumi paredz tikai un vienīgi pamatkapitāla un daļas / akcijas nominālvērtības izteikšanu no litiem uz eiro. Atvieglotā procedūra paredz, ka lēmums par grozījumiem statūtos tiek pieņemts ar vienkāršu balsu vairākumu. Nekādus citus atvieglojumus vienkāršotā procedūra neparedz, un tāpat kā visos citos gadījumos statūtu redakcijai pēc grozījumiem ir nepieciešams notāra apstiprinājums, kā arī, iesniedzot dokumentus Lietuvas Juridisko personu reģistrā, kapitālsabiedrībām būs jāmaksā reģistrācijas nodeva.

Kapitālsabiedrības noslēgtie līgumi

Eiro ieviešanai nevajadzētu ietekmēt jau noslēgto līgumu spēkā esamību. Arī pēc eiro ieviešanas noslēgtie līgumi paliek spēkā, un naudas summas, kas noteiktas līgumos litos, tiks konvertētas eiro atbilstoši fiksētajam lita - eiro maiņas kursam. Tomēr būtu jāpievērš uzmanība tādiem līguma punktiem, kas īpaši paredz līguma izbeigšanu vai pamatu līguma grozījumiem, ja tiek mainīta līgumā noteiktā darījuma valūta.

Darbinieku algas, kas darba līgumos ir noteiktas litos, tiek izteiktas eiro un tiek noapaļotas līdz tuvākajam eiro centam par labu darbiniekam. Saistībā ar pāreju uz eiro nav nepieciešams grozīt ar darbiniekiem noslēgtos darba līgumus, jo darba algu izteikšana eiro notiek automātiski. Tomēr šis nenoliedzami ir brīdis, kad darba devējs var pārskatīt ar darbiniekiem noslēgtos darba līgumus un precizēt tos, ja darba līgumos ir punkti, kas vairs neatbilst spēkā esošajiem likumiem, vai arī ja darba līgums būtu papildināms ar papildu punktiem atbilstoši uzņēmuma darbības specifikai. Tomēr šādā gadījumā, lai grozītu darba līgumus, būs nepieciešama arī darbinieka piekrišana.